

ارزگان ولايت کي د آخاجان بند د تفصيلي
ډيزاين او امکان سنجي مطالعې د ترسه کولو
پروژه پرانيستل شو

۲ صفحه

۴۶ صفحه

نقش صنعت در استغال زايی در کشور

۵ صفحه

سر لېکنه

پربړدي. افغانستان یو له هفو هبادونو خخه دی چې دېږي وګړي یې په کرکيله بوخت دي او خپل عواید له همدي لاري ترلاسه او د ژوند چاري پري پرمخ بیابی. کرنه د افغانستان د اقتصادي ودې یو مهم محرك ګمل کېږي او د دې هباد په ملي اقتصاد کې ستر رول لوبي. د کرنې ارزښت او د افغانستان د اوبو په سه دول مدیریت ته په کتو اسلامي امارت په دې برخه کې خپلې هلي څلې ګوندي کړي دي. د هباد په بېلا بېلو سیمو کې یې د سترو کانالونو ترڅنګ د اوبو او برښتنا متوسط او کوچني بندونه رغولي دي. د زابل د عمری بند چارو بشپړول او په دې وروستيو کې د لغمان د شاهي کانال د چارو پیل ددې ادعا بشه ثبوت دی. د زابل عمری بند چې ۲,۹ میلیونه مترمکعب او بود ذخیره کولو او د ۶۱ کېلو واټه برښنا د تولید ظرفیت لري، ۵۶۰ هكتاره کرنیزه حمکه هم خړو بوي. له دې وروسته به د زابل خاک له یوه لوري خپل کرنیزو ځمکو ته او به پیدا کړي او له بل لوري به د برښنا له نعمت خخه هم برخمن شي. د افغانستان د اوبو په مدیریت سره نه یوازې دا چې موږ به د برښنا په برخه کې پر خان سیما شو، بلکې کرنه به مو پرمختګ وکړي او له دې سره به مو اقتصادي وده ګوندي شي.

د ریاست الوزراء د اقتصادي مرستیال ملا عبدالغنى برادر آخوند له لوري، په زابل کې د تسویي بند چې تازه د ریاست الوزراء عالي مقام له لوري په عمری بند نومول شوی، ګتې اخیستنې ته وسپارل شو. په همدي مناسبت جوړه شوې غونډله کې د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال، د زابل ولس ته د عمری بند د چارو بشپړدو مبارکي وویله او داد یې ورکړ چې په دغه ولايت کې به نورې پراختيایي پروژې هم پلي شي.

محترم ملا صاحب زياته کړي، د اسلامي امارت تولو مسولیون د هبادولو د خدمت لپاره خپلې هڅي ګوندي کړي او د هباد په بېلا بېلو برخو کې په چېکۍ د عمراني پروژو چاري روائي دي.

بندونه او به زېرمه کوي او د کرنیزې پراختيآ او تمدن لامل ګرځي. د اوبو بندونه د اقتصادي فرستونو او د دې ترڅنګ د کليوالې سيمو د پراختيآ لامل هم ګرځي، خو په هباد کې د وچکالۍ او د اوبو نه مدیریت له امله خلکو له کليو خخه بسaronنو ته مخه کړي ۵۵. که چېږي د سترو بندونه ترڅنګ په کليوالې سيمو کې کوچني بندونه ورغلول شي، خود روانو او بو ترڅنګ د اوړو او باران او به زېرمه کړي، نو له شک پرته چې د خلکو له پاره به د کرنې په برخه کې اسانтиا رامنځته او خلک به نور اړ نه وي چې کليوالې سيمې

پرمختگ لپاره ارزشمن ګام و باله.

د دې بند د سروې او د ډیزاين چارې د عالیقدر اميرالمؤمنین شیخ صاحب حفظه الله د حکم پر اساس د ملي پراختیا شرکت له لوري پيل او چارې به یې پر تاکلي وخت پاي ته ورسپړي.

د اغاجان بند د ارزگان ولايت په چنارتو ولسوالۍ کې موقعیت لري چې د موسمی سپلابونو د کنټرول، د کرنیزو ځمکو خپوبولو او د ځمکې لاندې او بود سرچښو د تقویې لپاره جوږېږي. دغه بند خه د پاسه د ۷۰ میلیونه متر مکعب او بود ذخیره کولو ظرفیت لري چې ۷ زره هكتاره کرنیزه ځمکه به خروېه کړي.

د یدادولو وړ د چې دروان لمريز کال د میزان میاشتې په ۵۵ مه نېټه د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند له لوري د روان لمريز کال د میزان میاشتې په ۷ شرایطو کې د او بود مدیریت اهمیت ته اشاره وکړه، د دغې امکان سنجي مطالعې د ترسره کولو پروژه رسمماً پیل شوه.

ارزگان ولايت کې د آغاجان بند

د تفصيلي ډیزاين او امکان سنجي مطالعې د ترسره کولو پروژه پرانیستل شوه

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند له لوري د روان لمريز کال د میزان میاشتې په ۷ شرایطو کې د او بود مدیریت اهمیت ته اشاره وکړه، د دغې امکان سنجي مطالعې د ترسره کولو پروژه رسمماً پیل شوه.

د زابل ولايت د عمری بند پروژه ګټې اخيستني ته وسپارل شوه

د افغانستان اسلامي امارت د او بود مهارولو او مدیریت لپاره قوي هود لري او دا کار یې له لومړیتوبونو خخه دی. په تېرو دوو لسیزو کې د جګړو، سیاسي او اقتصادي بې ثباتي، اقلیمي بدلون او وڅ تر بلې زیاتدونکي نفوس هغه لامونه وو چې افغانستان یې له سختو تولنيزو او اقتصادي ستونزو سره مخ کړي دی، نو او س اړیا ده چې د هیواد خان بسیاني، تولنيز او اقتصادي پرمختگ لپاره د نورو برخو ترڅنګ او بود مهار او په دې برخه کې پراخه پانګونه وشي. په دې برخه کې د افغانستان اسلامي امارت د تېرو خه باندې درېيو کلونو په بهير کې ګوتلي ګامونه اوجت کړي دي.

د روان لمريز کال د میزان میاشتې په ۵۵ مه نېټه د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند له لوري په زابل کې د توری بند چې تازه د ریاست الوزراء عالي مقام له لوري په عمری بند نومول شوی، ګټې اخيستني ته وسپارل شو. دریاست الوزراء اقتصادي مرستیال د زابل ولس ته د عمری بند چارو بشپړې دو مبارکې وویله او زمنه یې وکړه، چې په دې ولايت کې

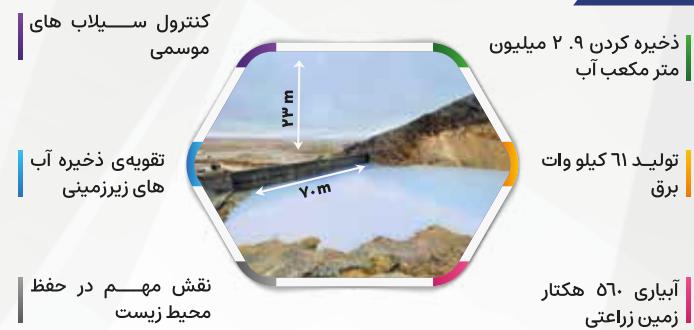
ګام دیگر در بخش مدیریت آب کشور:

بند عمری در ولايت زابل به بهره برداري سپرده شد

بتاريخ پنجم میزان سال جاري خورشیدي محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادي ریاست الوزراء بند توري ولايت زابل، که به تازهګي از سوي مقام عالي ریاست الوزراء به بند عمری نامکاری ګردیده، به بهره برداري سپرده شد.

فواید:

تمویل کننده:
اماړت اسلامي افغانستان

هزینه مجموعی:
۱۲۷ میلیون افغانی

به د نورو پر اختابی پروژو چارې هم پیل شي.
محترم ملا صاحب زیاته کړه، د اسلامی امارت تولو مسوولینو د
هپوادوالو د خدمت لپاره خپلې هڅي ګړندي کړي او د هپواد په
پلابېلو برخو کې په چټکۍ د زېربنایي پروژو چارې روانې دي.
د یادونې وړ د چې د عمری بند پروژه د زابل ولايت مرکز قلات
بناري په خلور کېلو متري کې موقعیت لري چې د خه باندې ۱۲۷
میليونه افغانیو په ارزښت د موسمی سپلابونو د کنټرول، د کرنیزو
حکمکو د خپوبولو او تر حکمکې لاندې اوږدو د سرچښنو د تقویې لپاره
تطبیق شوي ۵۵.
دغه بند ۲۳۵ مترو په لوړوالي ۲,۹۵ میليونه مترمکعب اوږدو ذخیره
کولو او ۶۱ کېلو واته برپیننا د تولید طرفیت درلودونکي دي، ۵۶۰
هكتاره کرنیزو حکمکه خپوبولو چې زرگونه کورنۍ ترې ګته اخلي.

په کورنۍ ناخالص تولید کې د کرنې ارزښت ته کته

لیکوال: قیس احمد

کورنۍ ناخالص تولید يا GDP څه ته وايي؟

«GDP» د Gross Domestic Product «اړیادی ناخالص محصول» مخفف دي، په یو هپواد کې د ننه د تولید شوو توکو مجموعه. د اقتصاد د عالم له نظره بيا GDP د یو کال په موده کې په یو هپواد کې تولو تولید شوو توکو او همدا راز عرضه شوو خدماتو پولی ارزښت بلکېږي. دا یو هپواد د اقتصادي فعالیتونو د ارزونې لپاره پېښدل شوی معیار دي چې د لومړي څل لپاره د سیمون کوزنټس Simon Kuznets امریکایي اقتصادیو له لوري د اتلسمی پېړې په وروستیو کې رامنځته او له هغه

زياتېږي، په هماغه اندازه د هپواد صادرات زيات او

خلكو ته نوي کاري فرصتونه برابرېږي. د کورنۍ ناخالص تولید د ودې لپاره مهمې برخې خدمات، صنعت او بل هغه بې کرنه ده. کرنه د افغانستان په خېر هپوادونو په کورنۍ ناخالص تولید کې د بل هر سکټور په پرتلهه زیاته ونډه لري او دغه سکټور ته پاملرنه د دولت له مهمو دندو شمېرل کېږي.

مور په دغه مقاله کې په کورنۍ ناخالص تولید کې د کرنې پر ارزښت لنډې خبرې کوو.

سریزه

د حکومتونو له اساسی او مهمو دندو یوه هم دا د چې له یوه لوري خلکو ته کاري فرصتونه برابر کړي او له بل لوري هغوي ته له اړتیا سره سېم په وخت بنه خدمات وړاندې کړي. هغه دولتونه چې خپلې خلکو ته د کاري فرصتونو پر رامنځته کولو او د خدماتو پر عرضې تواندلي، ملي اقتصاد بې د پام وړ پرمختګ کړي دي. د ملي اقتصاد یوه مهمه برخه بیا کورنۍ ناخالص تولید تشکيلوي. خومره چې د کورنۍ ناخالص تولید کچه

وروسته د یو هبود د اقتصادي پرمختگ کچې معلومېدو د
معيار په توګه ومنل شو.

په یو هبود کې دنه د صنعتي تولیداتو او کرنيزو
محصولاتو له اندازې خخه بحث کوي. خومره چې په کور
دنه د تولید او محصول اندازه زياتېږي، په همامه اندازه
ورسره صادرات زيات او په توله کې د GDP کچې لورېږي.
د افغانستان په خېر هبودونو کې چې تر دېره لا صنعتي
شوي نه دي، د GDP کچې يې تر دېږي اندازې د کرنې په
وضعیت پوري تړلې ۵۵.

پاملننه او د امکاناتو په محدوده کې د پرمختيابي
بوديچې ځانګړي کول؛

- او د دغه سکټور د پرمختگ لپاره د نورو هبودونو له تجربو
کېه اخیستل.

د پورته ذکر شوو مواردو د عملی کېدو په صورت کې به د
کرنې سکټور له دودېزې بنې عصرۍ او پرمختالې هېټي ته
واوري. په کم لګښت او دېږي اسانۍ سره به د اوس په
پرتله خو برابره زيات محصولات ترلاسه شي. خومره چې دا
محصولات زياتېږي، په همامه اندازه د کورني ناخالص
تولید يا GDP کچې هم ورسره لورېږي.

د کرنې سکټور په میکانيزه کولو سره به مور و توانېږو د اوس
په پرتله زيات صادرات ولرو، دېږو صادراتو په بدل کې به
په همامه اندازه بهرنې اسعار په ځانګړي دول ډالر ترلاسه
کړو او دا به د افغانۍ قوي پشتوانه جوړه او ارزښت به بې
ساتلي وي.

د کورني ناخالص تولید د کچې په لورېدو سره به دېږي
اړتیاوې په کور دنه له شته سرچینو په اړانه بېه پوره شي.
هغه توکي چې له بهر خخه واردېږي، بې په بې زياتې نه
وي چې په دې سره به عرضه او تقاضا زياته او هبودوال به
وشی کولی خپلې اړتیاوې په اسانه دول پوره کري. په دې
صورت کې به د خلکو د ژوند کچې لوره شي، په بېه دول به
خدمات ورته ورسېږي او د دې ټولو په پایله کې به د هبود
 ملي اقتصاد د پام وړ وده وکړي.

پرمختگ ته شدیده اړتیا لري، حکه دلته کابو دوه برخې
نفوس، په ميليونونو هكتاره هوارې ځمکې او له اندازې

- زياتې او به د کرنې د پرمختگ او پراختیا لپاره مهيا دي.
د کرنې سکټور د میکانیزه کولو او د محصول کچې د

زياتولي په موخه لاندې کارونو ته اړتیا ده:

- هېبود ته د پرمختالې زراعتي ماشینز او ټکنالوژۍ
راوړل؛

- د اوپولګونې له پرمختللو سیستیمونو خخه استفاده او د
هغه ترویج؛

- د هر ولايت اقلیم ته په کتو د اصلاح شوو تخمونو توزیع؛
په کور دنه په بشه کیفیت د کیمیاوي سرو تولید او توزیع؛

- د نباتي مرضونو د مخنيوي په موخه د باکیفيته درمل تولید
او یا هم واردول؛

- د کرنېزو محصولاتو د ساتني په موخه په تول هبود کې د
سپو خونو جوړول؛

- د کرنېزو محصولاتو د پروسس او بسته بندۍ
مرکزونه جوړول؛

- په کور دنه د کورنيو کرنېزو محصولاتو د استفادې ترویج
او پر بهرنېو هغه د تعریف زياتول؛

- هېبودوالو ته د کورنيو کرنېزو توکو د استفادې په هکله د
عامه پوهاوي کچې لورېول؛

- په کور دنه او بهر کې کرنېزو محصولاتو ته بازارمندنه؛
په کور دنه او بهر کې د کرنېزو محصولاتو نندارونونو جوړول؛

- د کرنې سکټور ته د دولت له لوري ځانګړي

په کورني ناخالص تولید (GDP) کې د کورني ارزښت

افغانستان په اقلیمي لحاظ د کرنې لپاره مناسبه هوا، پراخې
حاصل خیزې ځمکې او همدا راز پرېمانه او به لري. د شمېرو

له مخې، د هبود شاوخوا ۸۰ سلنډه خلک پر کرنې او مالداري
مصرفوندي او له همدي لارې خپلې ورخنې اړتیاوې پوره
کوي. خود ننۍ پرمختالې ټکنالوژۍ او عصرې سیستیمونو
په موجودیت کې لا هم د کرنې او مالداري سیستیمونه تر
دېړه په پخوانی بنه ترسره کېږي او د میکانیزه کولو لپاره بې

اساسي ګام نه دی اخیستل شوی. که بې د میکانیزه کولو
لپاره هڅې وشي، لري نه د چې هېبود به په دېړو کرنېزو

برخو کې خودکفاء او ميليونونو کسانو ته به کار پیدا شي.
افغانستان اوسمهال د سوداګرۍ نا اندول بیلانس لري چې

د صادراتو په پرتله بې واردات خو څلې زيات دي. د صنعت
او سوداګرۍ وزارت د معلوماتو له مخې، د تېر ۱۴۰۲ ملريز

کال پر مهال د مجموعي سوداګرۍ کچې شاوخوا لس
مiliyarad دالرو ته رسپده چې په هغه کې بې خه کم دوه مiliyarad
دالره صادرات او پاتې نور بې واردات وو.

د صادراتو د کمبنت اصلي لامل دا دې چې په کور دنه د
کورني ناخالص تولید کچې تېتې ده. د کورني ناخالص تولید

درې مهم سکټورونه صنعت، خدمات او کرنې دې چې له بده
مرغه د مختلفو دلایلو له امله بې یوه هم په افغانستان کې

مطلوبه وده نه ده کړي. افغانستان د کورني ناخالص تولید د
کچې زياتولي په موخه پر صنعت سرېږد د کرنې سکټور

د GDP کچه لوړه او صادرات زیات شي. د کرنې سکټور په میکانیزه کولو سره به د GDP د اندازې پر زیاتېدو سربېره دېرو خلکو ته د کار زمینه هم برابره شي او دا چاره به د هېواد پر ملي اقتصاد د پام وړ مثبت اغږ وکړي.

مارکېټ دېری برخه هم له دوی سره ۵۰.

افغانستان ته هم پکار ده چې په کور دننه د تولید او محصول سرچینو له هغه ډلي د کرنې سکټور ته خانګري پاملنې وکړي، خود زیات تولید او محصول په نتیجه کې

پایله

افغانستان په اقلیمي لحاظ د کرنې لپاره مناسب هېواد بل کېږي او شاوخوا ۸۰ سلنه خلک یې پر کرنې مصروف دي. خومړه چې دغه سکټور وده کوي، په هماماغه اندازه زیات او باکیفیته کرنېز توکي لاسته راخي. په کور دننه په زیاته کچه د تولید او محصول لاسته راتلل د هېواد پر مستقیم تاثیر لري او GDP بیا د یو هېواد د اقتصاد اصلی معیار بلل کېږي.

نن ورځ په نړۍ کې همه هېوادونه چتک اقتصادي پرمختګونه کوي چې په کور دننه یې د تولید او محصول کچه لوړه ده. له یوه لوري یې کونۍ اړتیاوې له همدي سرچینو په پنه دوو پوره کېږي او له بل لوري یې صادرات ورځ تر بلې زیاتېږي چې په دې وسیله د نړیوال سوداګریز

نقش صنعت در اشتغال زایی در کشور

نویسنده: فوجیب الله مایار

مقدمه

ظروف سفالی از ګل، دوختن لباس، پارچه بافي و لباس ها را با دست می ساختند. انسانها با توجه به نیازهای خود، وسایل مورد نیاز خود را که در طبیعت موجود بود، تهییه می کردند، مثلاً برای گرم نگه داری صنعت بوده است، اما به دلیل عوامل مختلف، توسعه صنایع دستی با گذشت زمان توسعه یافت و با اختراع ماشین، صنعت ماشین جای آن را گرفت.

از دیدگاه علم اقتصاد، صنعت فرآیند تولیدی است که از مواد اولیه مانند پشم، پنبه، چرم و غیره به وسیله نیروی انسانی یا ماشین کالاهای دیگری تولید می کند. صنعت بر اساس فعالیت های بخش به دونوع تقسیم میگردد:

در طبیعت آفریده برای انسان است که در زندگی خود از آن استفاده کند، تولید این ابزارهای صنعت می گویند. صنعت در افغانستان قدامتی دیرینه دارد و این سرزمین را مهد فرهنگ و مدنیت نامیده اند. افغانستان در طول تاریخ خود همواره دارای صنعت بوده است، اما به دلیل عوامل مختلف، توسعه آن با مشکل مواجه شده است.

صنعت در افغانستان

صنعت همزمان با زندگی بشر به میان آمد و بشر در طول تاریخ برای رفاه و آسایش خود به صنعت به اشکال مختلف توجه داشته و در برخی دوره ها نیز توسعه یافته است. در گذشته تمام وسایل مورد نیاز مانند ساختن

سال ها پیش، انسان به این فکر می کرد که چگونه می تواند زندگی خود را تغییر دهد، این ایده پس از اختراع برق بسیار رایج شد. انسان ها نیز جذب این شدند که چگونه می توانند از همه امکانات روی زمین که خداوند متعال برای انسان آفریده است برای آسایش زندگی اش استفاده کنند. همان بود که انسان ها سعی کردند سبک زندگی خود را تغییر دهند، با این کار، وظایفی که قبلًا توسعه نیروی انسانی یا حیوانات انجام می شد به ماشین ها واگذار شد. ماشین ها می توانند کارهای را در چند ساعت انجام دهند که انسان ها یا حیوانات قبلًا در چند روز انجام می دادند. خداوند هر چه

است که منجر به تولید کالا و ارائه خدمات می شود. به عبارت دیگر تبدیل مواد اولیه را صنعت می گویند. این صنعت در واقع سه مرحله را طی می کند: مرحله اول، فعالیت هایی است که در آن مواد اولیه تهییه می شود، مانند معدن، زراعت و مالداری و غیره.

مرحله دوم صنعت یا صنعت شامل کلیه فعالیت هایی است که محصولات خام را به محصولات تولیدی تبدیل می کند مانند پلاستیک سازی، داروسازی و غیره، و مرحله سوم صنعت آن است که به دو نوع فعالیت فوق خدمات را ارائه می کند، مانند بانکداری، مخابرات، هتل داری و ... رشد صنعت زمانی امکان پذیر است که به هر سه حوزه یاد شده توجه شود. راز موفقیت کشورهای توسعه یافته این است که به توسعه صنعت خود توجه کرده اند در این زمینه دولتها و سکتور خصوصی مسؤولیت های بخصوص خود را دارد و هر دو بخش باید تلاش جدی داشته باشند. افغانستان از نظر منابع طبیعی و فرصت ها یک کشور غنی است، اما چون همه منابع سر جای خود باقی مانده و کار بالای آن انجام نشده، نمی تواند نیازهای شهروندان خود را مرفوع سازند.

صنایع ماشینی داده است، اما در برخی کشورها صنایع دستی همچنان جایگاه خود را حفظ کرده است. صنعت ماشینی در حال حاضر پیشرفت های زیاد داشته است و شامل کلیه فعالیت است که توسط ماشین انجام می شود.

تاریخچه صنعت در افغانستان به هزاران سال پیش برمی گردد. به گفته مورخان، در آریانی باستان، اولین کوزه ها و ابزارهایی که از ترکیب مس و قلعی ساخته شده بودند، جایگزین ابزارهای ساخته شده از سنگ و استخوان شدند. بعدها سفالگری، مسکوکات و ساخت ظروف و ابزار فلزی مرسوم شد. در سالهای اخیر علاوه بر این، نجاری، آهنگری، قالین بافی، گیلیم بافی و غیره نیز مروج شده است.

صنعت ماشین اولین بار در زمان امیر شیرعلی خان در افغانستان مورد استفاده قرار گرفت. عبدالرحمن خان در سال ۱۸۸۰ میلادی یک ماشین خانه به نام علم گنج در کابل ساخت و در آنجا تجهیزات نظامی تولید می شدند. در این ماشین خانه به شمول چاپ، صابون سازی، شمع سازی و غیره ۱۰۰ ماشین وجود داشت که ۶۰۰ تن فلز به محصولات صنعتی تبدیل می شد و ۵۰ هزار نفر در آن مشغول به کار بودند. صنعت شامل کلیه فعالیت هایی

صنعت اولیه (مواد خام)

صنعت ثانویه

۱- صنایع اولیه (مواد خام)

این بخش شامل کلیه فعالیت های مرتبط با مواد اولیه مانند استخراج معدن، زراعت، ماهیگیری، قطع جنگلات و ... است که از طبیعت به دست می آید.

این صنعت نیز بر دو نوع است:

صنعت استخراج و صنعت ژنتیکی

الف- صنعت استخراجی Extractive industry

این شامل تمامی فعالیت هایی است که مواد را از عمق زمین استخراج و یا از سطح زمین جمع آوری می کند، مانند استخراج معدن، ماهیگیری، یا قطع کردن جنگل ها.

ب- صنعت ژنتیکی Genetics industry

این نوع صنعت شامل تمامی فعالیت هایی است که در زمینه مالداری و نباتات انجام می شود، مانند پرورش نباتات و پرورش ماهی و مرغ ها.

۲- صنعت دوم (صنعت ثانویه) Secondary Industry

اینها فعالیت هایی هستند که مواد خام را به اشکال مفید آن تبدیل می کنند یا از مواد خام کالا می سازند، مانند تهییه غذا های مختلف از گندم یا ابزارهایی از چوب.

این صنعت نیز دارای سه نوع است:

الف- صنعت ساختمانی Constructive industry

که شامل فعالیت های ساخت راه، خانه و سایر تأسیسات می باشد.

ب- صنعت تولیدی Manufacturing industry

فعالیت هایی هستند که منجر به تولید کالاهای کامل مانند ساخت لباس، انواع غذاها و غیره می شوند.

ج- صنعت خدمات Services industry

شامل کلیه زمینه های حرفه ای مانند آموزش، بهداشت و سایر زمینه ها می شود.

این صنعت با توجه به نوع کار دو نوع است یکی صنایع دستی و دیگری صنایع ماشینی

صنایع دستی اکنون در بسیاری از کشورها جای خود را به

سکتور ساخته شد و زمینه اشتغال برای شماری از مردم را فراهم شد اما ادامه نیافت و شماری از کارخانه ها هم با سقوط روپروردید. پس از پایان اشغال و حاکمیت امارت اسلامی بخش صنعت مورد توجه قرار گرفت، پارک های صنعتی ساخته شد، زمین و امکانات دیگر برای سرمایه گذاری در اختیار صنعتگران قرار گرفت. امارت اسلامی همچنان با تقویت امنیت، شرایط امن را برای سرمایه گذاری در کشور فراهم کرده و از همه سرمایه گذاران داخلی و خارجی خواسته که در افغانستان سرمایه گذاری نمایند. علاوه بر این، برای رشد سکتور زراعت می خواهد از طریق مدیریت آب و ساختن بندهای آبگردان زمین های قابل کشت را افزایش داده تا از یک سو نیاز مندی های مردم را در این عرصه تامین نماید و از سوی دیگر سطح تولیدات را افزایش دهد.

با بدست آمدن این هدف در امددها قین بلند رفته و برای افرادی بیشتر زمینه کار فراهم خواهد شد. همچنان معادن ثروت دست نخورده افغانستان است که به دلیل جنگ، تجاوز، ضعف دولت ها، موجودیت فساد اداری و دلایل مختلف دیگر مورد بهره برداری قرار نگرفته است. با آمدن امارت اسلامی روند استخراج مواد معدنی کشور نیز سرعت یافته و در مناطق مختلف کشور روی آن کار جریان دارد. اگرچه امارت اسلامی با مجموعه ای از محدودیت ها مواجه است، اما تلاش هایی را برای

از آنجایی که صنعت بخش مهمی از اقتصاد کشور است و نقش مهمی در ایجاد و تولید فرصت های شغلی دارد، بدون شک توسعه آن موجب رفاه افراد جامعه نیز می شود. با توسعه صنعتی، اقتصاد شگوفا می شود و هر چند که سطح تولید بیشتر می شود، فرصت های شغلی نیز افزایش می یابد و اشتغال برای نیروی انسانی بیشتر فراهم می شود. با توسعه صنعت، سطح تولید کالاهای اساسی مورد نیاز مردم افزایش می یابد که نقش مهمی در توسعه تجارت و افزایش صادرات دارد. جنگ ها و تهاجمات پی در پی، این صنعت را مانند سایر بخش های افغانستان متضرر ساخته است که به همین دلیل نرخ بیکاری در کشور بالاست و کشور به بازار مصرفی کشورهای خارجی به ویژه کشورهای همسایه تبدیل شده است. در کشوری که در هر بخش سرمایه گذاری می شود، فرصت های شغلی ایجاد و نرخ بیکاری مردم کاهش می یابد.

تلاش امارت اسلامی در توسعه صنعت و اشتغال

در دولت های گذشته تلاش برای رشد و توسعه صنعت صورت گرفته است، اما پایدار نبوده و این کار بدون تلاش مستمر نتیجه چشمگیری ندارد. جنگ ها و ناامنی های گذشته بسیاری از زیرساخت های صنعتی تخریب کرد و تجهیزات آنها به سرقت رفت. در ۲۰ سال گذشته با رشد سکتور خصوصی شماری کارخانه ها از سوی این

سهم صنعت در اشتغال زایی

افزایش سطح بیکاری در سطح بین المللی بر افغانستان نیز تأثیر زیادی گذاشته است. در سال های اخیر، بحران کرونا و تغییرات اقلیمی تاثیر بدی بر نرخ بیکاری در افغانستان و سایر کشورهای جهان داشته است. به دلیل تغییرات اقلیمی، ویروس کرونا و سایر عوامل، نرخ بیکاری در سراسر جهان در سال های اخیر افزایش یافته است. سازمان بین المللی کار می گوید که سطح بیکاری در سطح جهان نسبت به گذشته افزایش یافته است و بیم آن می رود که بیشتر شود. بر اساس گزارش سازمان کار، نرخ بیکاری در جهان در سال ۲۰۲۳ م ۵,۱ فیصد بوده است و ممکن است این رقم در سال ۲۰۲۴ م به ۵,۲ درصد افزایش یابد.

حتی با به قدرت رسیدن دولت های مختلف در چند دهه اخیر، نرخ بیکاری در افغانستان کاهش نیافته و به همین دلیل روند مهاجرت به خارج از کشور ادامه یافته. امارت اسلامی افغانستان نیز در حالی کنترول این کشور را بدست گرفت که مردم در کنار مشکلات دیگر با بیکاری نیز مواجه بودند. مسوولان امارت اسلامی می گویند که با تقویت امنیت سراسری، فضای امن را برای سرمایه گذاری در کشور فراهم کرده اند و با اجرای پروژه های بزرگ ملی، زمینه اشتغال را نیز برای مردم فراهم می کنند.

جهت صنعتی شدن بردارد، باید برنامه های ایستراتژیک برای رشد و انکشاف زراعت سازماندهی و تطبيق گردد. زیرا زراعت و صنعت روابط بسیار نزدیکی با یکدیگر دارند و زراعت نقش و سهم مهمی در تامین مواد اولیه بخش صنعت دارد. با این کار در کتاب خودکفایی کشور فرصت های شغلی نیز ایجاد می شود. توجه به صنعت در افغانستان می تواند زمینه توسعه اقتصادی را فراهم کند، زیرا نیروی انسانی جوان، منابع طبیعی فراوان، معادن غنی و دست نخورده، جنگل ها، زمین های زراعت و آب فراوان از مواردی است که می توان روی آن سرمایه گذاری کرد، با عملی شدن این برنامه ها بدون شک افغانستان به یک کشور ثروتمند تبدیل و معضله بیکاری حل خواهد شد.

نتیجه گیری

بیکاری یک معضل بلندمدت در افغانستان است که چندین دولت گذشته راه حلی برای آن نیافتند و از یک حکومت به حکومت دیگری به ارت رسیده است. تداوم این معضل مشکلات اقتصادی مردم را در کشور افزایش داده و مهاجرت به خارج همچنان ادامه دارد. امارت اسلامی افغانستان باید با اجرای پروژه های بزرگ مشکل بیکاری را در کشور حل نماید. با این کار زمینه اشتغال به مردم فراهم می شود و از نیروی انسانی جوان کشور در بازسازی و توسعه کشور استفاده می شود و با ایجاد فرصت های شغلی برای مردم، فعالیت های تولیدی داخلی نیز تسريع می شود.

علاوه بر این، برای اینکه افغانستان گام های لازم را در

تقویت اقتصاد در کشور آغاز کرده است.

احداث کانال ها و بندهای آب، استخراج معادن، بازسازی و احداث جاده ها، ساخت زیربنایا، افزایش ظرفیت بندهای تولید برق و گسترش شبکه توزیع آن، احداث شهرک های صنعتی و موارد دیگر از فعالیت های اند که تا حال به منصه اجرا گذاشته شده است. مسئلان امارت می گویند که با اجرای این پروژه ها هزاران نفر به طور مستقیم و غیر مستقیم مشغول به کار شده اند. امارت اسلامی کار استخراج معادن را به بسیاری از شرکت های داخلی واگذار کرده است که از یک سو ظرفیت های این شرکت ها افزایش می یابد و از سوی دیگر منافع آن به افغانستان نیز می رسد. خوبی دیگر این کار در این است که شرکت های داخلی از تمام منابع داخلی استفاده می کنند.

پلورل	پېرل	پولی واحد	اندازه
۶۸۱۶	۶۸۱۶	هندي کلداري	1000
۹۱,۹۰	۹۱,۸۴	انگليسي پوند	1
۱۸,۲۶	۱۸,۲۵	سعودي ریال	1
۱۸,۶۵	۱۸,۶۴	اماراتي درهم	1
۹,۷۷	۹,۷۶	چيني ين	1

پلورل	پېرل	پولی واحد	اندازه
۶۸,۵۰	۶۸,۴۵	امریکایی دالر	1
۲۳۷	۲۳۷	پاکستانی کلداري	1000
۱,۲۴	۱,۲۴	ايراني تoman	1000
۷۶,۷۲	۷۶,۷۲	اروپايي يورو	1
۰,۷۳	۰,۷۳	روسی روبل	1

د بھرنیو اسعارو بیې

د کابل په شهزاده سرای او د افغانی پر وړاندې د بھرنیو اسعارو د نن ورځې بیې

